

VILÁGOS SÁG

Kolozsvár, 1946 szeptember 28

Szerkesztőbizottság: BENEDEK MARCELL, KACSÓ SÁNDOR, KÓS KÁROLY Felelős szerkesztő: BALOGH EDGÁR

Szombat III. évfolyam, 225 szám

Jog és bizalom

A Magyar Népi Szövetség országos végrehajtóbizottsága táviratot intézett a Groza-kormányhoz a reakció okozta magyar sérelmek sürgős orvoslása érdekében.

Természetes, hogy a demokráciát még csak névről vagy arról sem ismerők hadában ez a távirat rendkívül meglepetést okozott.

Alk azonban csak egy kicsit is tisztában van a demokráciával, tudja, hogy sem a magyarázatra, sem a félre magyarázatra nincs ok.

Mi sem természetesebb tehát, mint az, hogy amikor a Magyar Népi Szövetség vezetősége hibákat észlel, amelyek ugyan az itt élő magyarságot érintik elsősorban, de amelyek közvetlen közepéről érintik az egész ország demokráciáját is.

Ez a tény, valamint az, hogy demokráciánk ma még a fejlődés állapotában van s a kétoldali reakció épp ezt az állapotot igyekszik kihasználni, kötelességévé is tette a Magyar Népi Szövetség vezetőinek a tapasztalt hibákra való őszinte rámutatást.

S hogy a magyar reakciósoknak és sovjetizálóknak igazuk legyen, a román reakció természetesen a keze alá dolgozik.

Mert nyilvánvaló, hogy sérelmeink orvoslásának halogatása és megakadályozása a reakció fajtáitól majdnem mindig a vezet.

A kétoldali reakciók uszításával szemben néplünk építő munkáját s a román néppel való testvér együttműködését csak úgy tudjuk zavartalanul tenni, ha a demokrácia kormány szándékainak megfelelően, meggyőztető módon rendezzük helyzetét.

Kitört a polgárháború Görögországban

A görög kormány az angol csapatok beavatkozását kéri

LONDON. — Északgörögországban fegyveres összeütközésekre került sor a kormányerők és a kormányval szembenálló erők között.

A bukaresti rádió jelentése szerint Északgörögországban a kormány három hadosztályt vonultatott fel mintegy 20.000 szabadságharcos ellen.

A bukaresti rádió megismétli azt a londoni jelentést, hogy angol csapatok nem vesznek részt a polgárháborúban.

angol csapatok beavatkozását a polgárháborúba „a rend helyreállítása érdekében”.

A jugoszláv kormány jegyzékét nyújtott át a görög lapoknak, amelyben tiltakozott az ellen a beállítás ellen, amely a görög irányító sajtóban állandóan napvilágot lát és amely szerint a görög szabadságharcos csapatokat Jugoszláviában fegyverzik fel.

Egy londoni jelentés szerint György görög király repülőgépen Máltába érkezett, ahonnan egy görög torpedóromboló fedezetén folytatja útját Görögország felé.

tében került Truman az ajejnöldi tisztségbe, bár addig politikai szerepe csekély volt.

WASHINGTON. — A bukaresti rádió megerősíti azt a hírt, hogy a Demokrata Párt országos tanácsa megtiltotta Pepper szenátornak és Wallace volt kereskedelmiügyi miniszternek, hogy a párt nevében a választási kampány során beszédet mondjanak.

Bevin Londonba utazott

LONDON. — Bevin külügyminiszter a négy nagyhatalom külügyminisztereinek tanácskozására utazott Londonba, ahol ő elnököl a palesztinai konferencia második szakaszában.

Enyhítették a kártérítési feltételeket

PARIS. — A balkáni államok és Finnország békeszerződését előkészítő gazdasági bizottságban tovább tárgyalják a román békeszerződéshez fűződő gazdasági feltételeket.

A magyar békeszerződést előkészítő bizottság úgy döntött, hogy 90 nappal a békeszerződés megkötése után — mint ahogy azt a bukaresti rádió jelenté — a Szövetséges Hatalmaknak vissza kell vonniuk csapataikat Magyarországról.

Molotov fogadása a magyar békeküldöttség tiszteletére

PARIS. — Molotov szovjet külügyminiszter villásreggelit adott a magyar békeküldöttség tiszteletére.

is a román demokrácia erőinek karöltve kívánjuk rendezni, a kölcsönös bizalmi nélkülözhetetlen létezésével.

A holland munkások Indonézia szabadságáért

AMSZTERDAM. — Beef holland miniszterelnök rádióbeszédet mondott, amelyben bejelentette, hogy holland csapatokat küldenek Indonéziába és felszólította Hollandia lakosságát, hogy segítse az Indonéziában harcoló csapatokat.

A miniszterelnök beszédére válaszképpen Amsterdamban egész munkássága sztrájkokkal váduszt.

leállítottak a villamosok és a társaságok csik s beszüntették a munkát az amsterdami kikötői munkásai is.

Az indiai Muzulmán Liga a Szovjet segítségét kéri

PARIS. — A bukaresti rádió jelentése szerint az indiai Muzulmán Liga megbízottja felkereste Párisban Molotovot és kérte, támogassa a Muzulmán Ligának azt a kérését, hogy India mohamedánok által lakott vidékét nyilvánítsák függet-

len országnak. A Muzulmán Liga megbízottja bejelentette, nagyobb küldöttség megy Moszkvába, ahol ezt a kérdést majd megismétlik és tájékoztatják a moszkvai politikai köröket az indiai helyzetről.

A magyarországi lapok Groza Péter beszédéről

BUDAPEST. — A magyarországi demokrátiikus napilapok első oldalukon foglalkoznak Groza Péter miniszterelnöknek azzal a beszédével, amelyet a román békeküldöttség Párisból való visszatérése alkalmából Bukarestben elmondott.

za: „Nem akarjuk, hogy a gyűlölködés határt vonjon magyarok és románok között”, a „Szabadság” pedig a román miniszterelnök következő mondatával a homlokán jelent meg: „Az erdélyi döntés arra kötelezi Romániát, hogy teljes egyenlőséget és szabadságot adjon a magyarságnak”.

Wallace beszédének hatása az amerikai külpolitikára

LONDON. — Wallace beszéde továbbra is erősen foglalkoztatja a nemzetközi közvéleményt. A beszéd most már nem mint jelentős politikai személyiség állásfoglalása, hanem mint az amerikai nagytömegek véleménye áll az érdeklődés homlokterében.

rikai tömegmozdulás máris éreztette hatását az amerikai külpolitikára, amely távolról sem használ már olyan éles hangot, mint azt a Wallace-beszéd elhangzása előtt tette.

Az angol sajtó, amely eleinte ólesen támadta Wallacet, ma már egészen más hangon ír a beszédéről.

Jellemzőképpen a Wallace- Truman-Byrnes közötti viszonyra közik a lapok, hogy még 1944-ben hatalmas harc fejlődött ki a demokrata párton belül, hogy a három politikus közül melyik legyen az ajejnök.

Demokráciánk feltétele, a hozzá való töretlen ragaszkodás és a kormányunk iránti bizalom tehát a Magyar Népi Szövetség táviratának az indítéca.

vevés s vele együtt az itt élő magyarság széles tömegei munkát és szerepet vállaltak az ország demokratikus újjáépítésében.

HÍREK

VILÁGSSÁG

A Romániai Magyar Népi Szövetség központi napilapja.

Kolozsvári szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassai-utca 7. Távfeszítő 253.

*

Florica Bagdasar dr. lett az új egészségügyi miniszter

BUKAREST. — Florica Bagdasar dr-t nevezték ki Románia egészségügyi miniszterévé. Az első román miniszter részvételével néhány héttel ezelőtt a párisi román béke-küldöttségben és az előzőekhez napokban újabb Párisba megy, de már most Románia egészségügyi minisztere.

A NNSZ KOLOZSVARI SZERVEZETE kéli az összes kerületek választási és önkormányzati tagjait, valamint az összes utcafelülvizsgáló és szervezőket, hogy ma, pénteken este 6 órakor a választási előkészületekkel kapcsolatos igen fontos megbeszélésre feltétlenül jelenjenek meg a Parkas-utca 7. szám alatti székházban.

TALÁLT TÁRGYAKAT ÁRVEREZ EL A RENDŐRSÉG. A kolozsvári rendőrfőkapitányság értesít a közönséget, hogy a rendőrfelügyelőség 4903—1946. számú határozatával jóváhagyta a rendőrség által talált tárgyak árverezéssel való eladását. Az árverést a kapitányság épületében tartják meg szeptember 30-án reggel 8 órakor. VASUTASOK FIGYELMÉBE! Az MNSZ felhívja a vasutasokat, hogy ma, pénteken este 6 órakor a Parkas-utca 7. alatti székházban tartandó gyűlésen pontosan jelenjenek meg.

ISTENTISZTELET AZ UNITARIUSOKNÁL. Szeptember 29-én délután istentisztelet és urvaspraosztás az unitáriusoknál. Frédiál Sebe Ferenc lelkész, urvaspróra előkészít dr. Simén Dániel teológiai tanár-lelkész.

ELZÁRJÁK A MALOMARKOT. Kolozsvár város polgármesteri hivatala közli, hogy a Malomárok vízét tisztogatási és javítási munkálatok elvégzése céljából október 13-án délelőtt 10 órától 21-én reggel 6 óráig elzárjuk. A parttulajdonosok és más érdekeltek a szükséges javításokat és tisztogatásokat fent jelzett 3 nap alatt kötelesek elvégeztetni.

ELKOBOZZAK A „FEKETE SZALLITÓK” GÉPJÁRMŰVEIT. A hivatalos lap szeptember 13-iki számában megjelent 726. számú törvény értelmében az uszora (spekula) törvény rendelkezései szerint büntetik meg azokat, akik megfellel engedély nélkül gépjárművön gabonaműveket, vagy egyéb zárt cikkeket szállítanak. A büntetőbírószak határozatától függetlenül a gépjárművet 6 hónapi időtartamra minden ellenszolgáltatás nélkül igénybe lehet venni. Visszaszállás esetén a gépkocsit véglegesen elkobozzák.

HADIFÜGYLÖK ÜZENNEK: Kics Zoltán-tól hozzátartozóinak Kolozsvár, Posta (?) utca 102. szám alá és dr. Márta Dezsőtől felesége részére üzenet érkezett. Mindketten fogsorban vannak. Egyszerűségeket és üdvözléseket küldik.

(*) ELJEGYZÉSI HIR. Ezer Coca Bukarest és Léb József Kolozsvár jegyesek. Minder költői arzenálját helyett.

A KISIPAROS SZAKTANÁCS KÖZLI: A bélyegforgóvénymű értelmében minden megrendelés értéke után, akár szóban, akár írásban történt a megrendelés, 2 százalékos illeték fizetendő. Ezt az illetéket a vevő, illetve a megrendelő viseli. Felhívjuk a kisiparosok figyelmét arra, hogy a megrendelésre dolgozó kisiparosok ezt a bélyegforgóvényművel meghatározandó módon passzívösszevételben jessznek kötelesek befizetni havonként. Eppen ezért, tekintet nélkül a megrendelés összegére, minden kisiparosnak érdekelében áll, hogy ne mulassza el megrendelőjét ennek a 2 százaléknak behajtását.

A KOLOZSVARI ADÓHIVATAL KÖZLEMÉNYE. 1. A pénzügyminisztérium szeptember 17-én kelt, a Monitorul Oficial 217. számában közzétett 261.223. számú határozatával 1946. évi október 15-ig hosszabbította meg az egyenesadótörvény 67. szakaszában meghatározott (családi isher) adókedvezmények elnyerése végett benyújtandó kérelmek határidejét. 2. A mezőgazdaságnak alkalmazott munkások járandóságát után 1946. évi október 1-ével a következő adótételek fizetendőek: a) Napibéres munkások napi 150 lej, b) havi béres munkások havi 4500 lej, c) évi béres munkások negyedévi 13.500 lej, d) a mezőgazdaságnak alkalmazott egyéb alkalmazottak (hajótáncosok, lönyvegyek, jevánok, stb.) szokásos járandóságát után fizetendő adóra nézve továbbra is érvényben maradnak az egyenes adótörvény vonatkozó rendelkezései. 3. A pénzügyminisztérium a szeptember 26-án kelt 261.602. számú határozatával szeptember 30-ig hosszabbította meg az 1946. évi évre benyújtandó ésszjövődéj (globális) adóbevallás benyújtásának határidejét. A bevallásokat az illetékes kerületi adókezelő osztálytól kell benyújtani.

Választási jelünk: az egyenlőség jele!

Orvosolták a biharszentandrásiak sérelmeit

NAGYVÁRAD. — A MNSZ biharmegyei intézőbizottságának legutóbbi ülésén a biharszentandrás tagozat elnöke részletesen feljarta azokat a sérelmeket, amelyek a község magyar lakosságát foglalkoztatják. A bejelentésekre Csikó Lőrinc, a választási bizottság elnöke tegnap személyesen jelent meg a községben, hogy az elhangzott panaszokat kivizsgálja és a sérelmeket orvosolja.

Csikó Lőrinc tárgyalásainak alapján orvosoltatt az a sérelem, hogy a községi tandéban egyetlen képviselője sem volt a magyarságnak és akadályokat gördítettek a magyar tanuló iskola megnyitása elé. Ugyazintén eljár Csikó Lőrinc abban az irányban is dr. Schriffert Béla római katolikus püspöki vikáriusnál, hogy a szenatdrási római katolikus hívek általános lelkigondozásban részesüljenek.

A MNSZ elnökségének közleménye

egyes lapok zavartkeltésre alkalmas választási felhívásairól és cikkeiről

KOLOZSVAR. — A MNSZ elnöksége közli: Egyes erdélyi magyar nyelvű lapok zavartkeltésre alkalmas választási felhívásokat és cikkeket tesznek közzé. E tévedések és zavartkeltésre alkalmas hírek kiküszöbölése végett felhívjuk sajtóink figyelmét, hogy a Magyar Népi Szövetség önálló listával vesz részt a választásokon és minden más listával való összeegyeztetés és összekevert propaganda téves. Téves az a beállítás is, hogy a MNSZ nem politikai párt és mint ilyennek, nincs önálló politikai programja. A MNSZ a romániai magyarság egyetlen szervezete s mint ilyen, egyúttal politikai képviselők is, amelyek önálló nemzetiségi politikai programja van: a jogegyenlőségért folytatott küzdelem.

Bomlóban Maniu pártja

Botrány a „Dreptatea” című Maniu-párti lapnál

BUKAREST. — Többször beszámoltunk azokról a bomlási jelenségekről, amelyek a legutóbbi időben Maniu és Brătianu „történelmi pártjában” mutatkoznak. A két reakciós párt között nem sikerült létrehozni választási egyezményt sem.

Az Oltenia és Muntenia megyének parasztpárti szervezetei egymásután jelentik be kilépésüket a Maniu-féle pártból. Legújabbban pedig a Maniu-féle párt bukaresti szervezetét hagyta ott egy jelentős csoport, amely a nemzeti néppárt sorába állott át. A tisztekből szabadfoglalkozásukból és kereskedőkből álló csoport a Nemzeti Néppártba való belépésnek tiszteletére a párt ünnepségét rendezett székházában, ahol Mihailcanu a csoport nevében megfogadta, hogy mindon erejével a Groza-kormány győzelméért fog küzdeni a választásokon.

A Maniu féle párt szétmálásával kapcsolatosan újabb botrány tört ki a párt központi szécsővének, a „Dreptatea” több szerkesztőjének kizárása ügyében. A „Dreptatea” szerkesztőségének négy osz-

lopos tagját egyik napról a másikra kipenderítették a szerkesztőségéből. A négy újságíró — bár eddig egyik cikket írta a másik után az Országos Szaktanács ellen — az Újságírók Szakszervezetéhez fordult védelemért. Egyikőjük nyílt levelet küldött a fővárosi demokrata lapokban, amelyben azt bizonyította, hogy ő rendkívül hűséges tagja volt Maniu pártjának és semmi ok sem volt arra, hogy egyik napról a másikra kidobják a lapból és kizárják a pártból. A fővárosi demokrata napi lapok humorizálókára vall, hogy a manista kartársi jelvények helyét adták.

A „Dreptatea” ezzel szemben éles támadást indított volt szerkesztői ellen és megállapította róluk, hogy németbarát, szovjetellenes politikát folytattak a múltban. Érdekes, hogy a „Dreptatea” mégsem azért, hanem — mint ahogy azt a lap írta — „munkanélküliség” címűn kötött utólagos a jeles reakciós újságírók talpára. A „Dreptatea” botránvát fővárosi politikai körökben a Maniu-féle párt jellegzetes bomlási tünetének tekintik.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

Operacet Pécsen

DES. — A DPB szamosmegyei szervezete eddig ugyazólván páratlanul álló operacet rendezett a dési vármegyeháza dísztermében. Az operacet kitűnő szereplőivel nemcsak igaz művészetet nyújtott, de egyszersmind bizonyítéka volt a román-magyar együttműködésnek.

Az est hangulatát a legjobban jellemzi Almasanunak, a kijváló román operacékesnek Mihal Lajoshoz, a MNSZ titkárához intézett szavai.

— Addig küzdünk, ha kell, hónapokon keresztül nem alszunk — mondotta —, amíg a választási harcot meg nem nyertük; és a harc csak a romániai demokrácia győzelmével végződhetik s egyszersmind a román-magyar együttműködés és megbékélés teljes kifejlődését is fogja jelenteni. Ebben a munkában számottevő szerepet akarunk vállalni.

A vármegyeháza dísztermét megtöltö a közönség egy emberként lelkesedett a nagyszéri művészi teljesítményért, melyben C. Ursulescu, Takács Paula, Lia Hubic, A. Jarotzki, A. Almasanu és Szarati József részesítették.

Remélhetőleg a rendezőség e szép siker után hasonló esték rendezésével máskor is fogja szolgálni a román-magyar barátság gondolatát.

Az Ardealul filharmónikus zenekar első kolozsvári hangversenye

KOLOZSVAR. — Az Opera tagjaiból alakult zenekar vasárnap délelőtt tartja az idény első hangversenyét. A zenekar másoran francia szerzők művei állanak. Ramcanu „Sevit”-je mellett Debussy „Egy faun délutánja”, végül Berlioz hatalmas „Fantasztikus szimfónia”-ja. A zenekar élén az ország zeneigyeinek főigazgatója, Mircea Barsan fog állani, kr nek kijltán adottságairól már a múlt idény egyik hangversenyén meggyőződött Kolozsvár zenekedvelő közönsége, így érthető az az érdeklődés, mely a szezonmunka zenekari hangversenyét megelőzi.

A KOLOZSVARI SZÍNHÁZBAN a „Néma levente” pénteki felújítására az utolsó próbák folynak. Heitaj Jenőnek ez a költőien szép verses színdarab, melynek felújítása egybeesik Heitaj Jenő 75 éves születésnapjával s amelyben a kitűnő Kovács György játsza a címszerepet, élete egyik legjobb alakítását, méltán számíthat a színházi közönség jezzzálesebbkörű érdeklődésére. Szakács György, a színház tehetséges fiatal díszlettervezője készített a néma levente felújításához a rendezésnek kor hangulatát kifejező, gyönyörű díszleteket, míg a darabban előforduló éneltszámokhoz Szija Oszkár zaneakadémiáj tanárkarnagy komponált korhul muzsikát. A címszerepben vendégként fellépő Kovács Györgyön kívül a darab valamennyi szerepe a legjobb kezekben van, míg a mindenre kiterjedő gondos rendezést Kómvics Nagy Lajos végzi. A pénteki bemutató előadás előtt Salamon László író méltatja Heitaj Jenő emberi és irodalmi érdemeit.

A KOLOZSVARI SZENTGYÖRGYI ISTIVAN ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Pénteken este 7 órakor: A néma levente, Kovács György fellépésével. (Bemutató bérlet 3. szám, Jegyek sorszáma 18.) Szombaton délután 4 órakor: Az ember tragédiája, (Olcsó helyáraknál, Jegyek sorszáma 19.)

Szombaton este 7 órakor: A néma levente, Kovács György fellépésével. (Napi bérlet 3. szám, Jegyek sorszáma 20.)

Vasárnap délután 4 órakor: Cigánybáró, (Rendes helyáraknál, Jegyek sorszáma 21.)

Vasárnap este 7 órakor: A néma levente, Kovács György fellépésével. Jegyek sorszáma 22.)

FELELVJUK a közönség figyelmét, hogy délutáni előadásaink pontosan 4 órakor, est előadásaink pedig 7 órakor kezdődnek.

KOLOZSVARI MOZIK MŰSORA:

Capitol: Boldog idők. Karády és Ajtay legnagyobb magyar filmje. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Előtte új kiadások.

Bio: A gyuan árnyékában. Izgalmas társadalmi dráma. Műsor előtt a legújabb amerikai híradó. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Elővetel minden nap 11—1 óra.

Royal: O és En. Charles Boyer és Irene Dunne felejthetetlen filmje. Híradó: Az atombomba-kísérlet Bükjéből. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Select: A humor csúcsa: Makacs Kata. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Uránia: Jónai parizsi regénye, a „Sarra rózsák”. Szabó, Kamarás. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Angol tanfolyam
kezdők és haladók részére
Bodor András, Csifó Nagy László és Kovács Lajos
vezetésével újra megnyílik október 1-én. Jelentkezés délelőtti óráktól az Unitárius Kollegium 1. emelet 19. számú szobájában.

Butor, szőnyeg, írógép
és egyéb értéktárgyak vétele, eladása.
„UNICOM”
Kossuth Lajos-utca 10. Telef. 508.

A VICTORIA (volt Mágisz) Szövetkezet
megkezdte a
DUPLÉFLANEL
(SIKIL) kiosztását.
Ára méterenként 26.000 lej.
Járandóság 4 méter azoknak, akik az előző kiadásokban nem résztvettek.

Éljen az első a „Világosság”-ra

Újsárusítókat felvesz a kiadóhivatal

Tűzifát
1-2 vagon
megvételre keresünk
Cím a kiadóban.

Áttal nos és nemzetközi Szállítási Vállalat
Szabadság-ter 27. Telefon 617.

SZTALIN VEZÉRTÁBORNAGY nyilatkozatának hivatalos szövege

Rövid rádiójelentés alapján beszámoltunk már Sztalin vezértábornagynak arról a nyilatkozatáról, amelyet Alexander Forthnak, a „Sunday Times” című angol lap moszkvai tudósítójának adott. Azóta a nyilatkozat bejárta az egész világot és mindenütt a békére szomjazó emberiség örömeivel, lelkesedésével találkozott. Az a nagy külügyminisztérium a nyilatkozatot a világbeke egyik biztosítékának tekinti. A nagyjelentőségű nyilatkozatot alább szövegszerűen közöljük:

KERDES: Hisz Ön egy „új háború” tényleges veszélyében, amelyről az utóbbi időben az egész világon annyi felelőtlen vita folyt ki? Milyen eszközökkel kellene megelőzni a háborút, ha van ilyen veszély?

VALASZ: Nem hiszek egy „új háború” tényleges veszélyében.

— Különösen a katonai és politikai kémek, valamint polgári méltóságokat ejelő kisszámú híveik tármánjának most egy „új háború”-ról. Ezeknek legalább a következők miatt van szükségük a tármánjának: a) a háború képével meg akarják féltetni néhányszor az ellentábor név politikusai közül, hogy ezután a kormányok több engedményt tudjanak kicsikarni az ellentáborból; b) meg akarják nehezíteni valamilyen időre a katonai költségvetés lezárlását országukban; c) meg akarják féltetni a hadsereget lezárását és ezután akarják megelőzni a munkanélküliség gyors növekedését országukban.

— Határozottan különbséget kell tenni között a háború között, amelyet most egy „új háború”-ról beszélnek és egy „új háború” tényleges veszélye között, amely veszedelem jelen pillanatban nem forog fenn.

KERDES: Vajon hiszi-e Ön, hogy Nagy-Britannia és az Egyesült Államok tudatosan a Szovjetunió „kapitalista bekerítésére” törekednek?

VALASZ: Nem hiszem, hogy Anglia és az Északamerikai Egyesült Államok vezető körei meg tudnák valósítani a Szovjetunió „kapitalista bekerítését”, még abban az esetben sem, ha ezt akarnák, amint azonban nem állhatók.

KERDES: Wallace legutóbbi beszédének szavát használva, bizonyos lehet-e Anglia, Nyugat-Európa és az Amerikai Egyesült Államok afelől, hogy a szovjet politika Németországban nem változik-e át Nyugat-Európa ellen irányuló orosz szándékok

fégyverévé?

VALASZ: Alighatnom, hogy Németországnak a Szovjetunió által Nyugat-Európa és az Amerikai Egyesült Államok ellen való felhasználása kijárt dolgot. Ugy számítom, hogy ez nemcsak azért kijárt dolog, mert a Szovjetuniót Anglia és Franciaország irányában német támadás ellen komoly segítségnyújtással egyezmény, az Amerikai Egyesült Államokhoz pedig a Három Nagy Hatalom potsdami konferenciáján hozott határozat köti, de kijárt dolog azért is, mert Németország felhasználásának politikája Nyugat-Európa és az Egyesült Államok ellen a Szovjetunió alapvető nemzeti érdekeitől való eltávolítást jelentene.

— Röviden, a Szovjetunió politikája a német kérdést illetően Németország demilitarizálására és demokratizálására szorítkozik. Hiszem, hogy Németország demilitarizálása és demokratizálása egyik legfontosabb biztosítéka az életképes és hosszú béke megteremtésének.

KERDES: Mi az Ön véleménye azzal a vádakkal kapcsolatban, hogy a nyugat-európai országok kommunista pártjának politikáját „Moszkva diktálja”?

VALASZ: Alighat, hogy ezt a képtelen vádat Hitler és Göbbels csöbembent fejtették ki.

KERDES: Hisz-e Ön a baráti és tartós együttműködés lehetőségében a Szovjetunió és a nyugati demokráciák között a meglévő ideológiai ellentét ellenére és hisz-e abban a „baráti versengés”-ben a két rendszer között, amelyről Wallace szólt beszédében?

VALASZ: Feltétlenül hiszek ebben.

KERDES: Az angol munkáspárt küldött-ségének itteni látogatása alkalmából — ahogy azt én értettem — Ön a Szovjetunió és Anglia közötti baráti kapcsolatok lehetőségének bizonyosságát mellett nyilatkozott. Mi segíthetné elő a kapcsolatokat kialakítását,

amelyeket olyan forrón kívánnak az angol nép széles tömegei?

VALASZ: Vajában bizonyos vagyok abban, hogy a Szovjetunió és Anglia között lehetségesek a baráti kapcsolatok. E kapcsolatok megteremtését jelentős mértékben segítené a politikai, kereskedelmi és kulturális összeköttetések elmélyítése.

KERDES: Hisz-e Ön azt, hogy az összes amerikai csapatok gyors visszavonása Kínából életbevágó szükségesség a jövőbeni béke szempontjából?

VALASZ: Igen, hiszek ebben.

KERDES: Ugy itéli-e: az, hogy az Amerikai Egyesült Államok monopolizálisan birtokolja az atombombát, egyike-e a béke legfőbb veszélyének?

VALASZ: Nem hiszem, hogy az atombomba vajában olyan komoly erőt jelent, mint ahogy azt egyes politikusok hajlamosak hinnik. Az atombombának az a rendeltetése, hogy megijessze a gyenge idegzetűket, de azok nem dönthetik el egy háború sorsát, mert erre az atombombák tökéletesen elegendenek. Természetesen az atombomba titkának kizárólagos birtoklása fegyveresert jelent, de ez ellen legalább is két ellenszer van: a) az atombomba kizárólagos birtoklása nem tarthat sokáig, b) az atombomba használatát el fogjuk tiltani.

KERDES: Feltételezi-e Ön, hogy a Szovjetunió a kommunizmus felé való előhaladása által, a külső világgal való békés együttműködés nem fog-e csökkenni, ami a Szovjetunió jelte? Vajon lehetséges-e „kommunizmus egyetlen országban”?

VALASZ: Nem kétejkedem abban, hogy a békés együttműködés lehetősége nemcsak hogy nem fog csökkenni, de még növekedhet is.

— „Kommunizmus egyetlen országban” teljes mértékben lehetséges, különösen olyan országban, mint a Szovjetunió.

Segítsünk az asszáltsujtotta megyék gyermekein

Országunk egyes részeit, különösen a Székelyföld és Moldova asszáltsujtotta földjét verejtékükkel megdolgozó testvéreink az utóbbi évtizedek legnehezebb ide előtt állnak. Gyermekek ezrei éhínség elé néznek. Az apa kétségbeesetten tekint a gyermekeit veszélyeztető jövőbe. Kemény munkás keze nem bír megküzdeni a nehézségekkel, erejét meghaladja a feladat. Kétségbeesetten néz az égre, segítségre van szüksége.

Társadalmunk nem lehet érzéketlen testvéreink nyomorával szemben. Össze kell fognunk, melljük kell állnunk, hogy kibírják a sorspróbát. Az állami gépezet már működésbe lépett, gabonával, élelemmel fogja ellátni az inséges vidékeket. Az államnak azonban magának is kiadnie kell a gazdasági nehézségekkel, egymaga a kérdést maradéktalanul megoldani nem tudja. Ki kell a társadalomnak is vennie részét az áldozatvállalásból.

A Magyar Népi Szövetség meghallotta testvéreink hívó szavát és mozgalmat indított az inségek szenvedők megsegítésének érdekében. Ennek a mozgalomnak egyik legfontosabb feladata az asszáltsujtotta vármegyék gyermekeinek a tél idejére, illetve a következő termés betakarításáig való elhelyezése.

Emberbarát; kötelessége mindenkié, akinek van mit ennie és a szűrség okozta inség nem nehezedik család-jára, hogy asztalánál, vendégül lásson olyan gyermekeket, akik a sors kegyetlen keze által inségek vannak kitéve. Valamennyi vármegye kiveszi részét ebből az áldozatvállalásból.

A MNSz kolozsmegeyi szervezete kért ezért a város és megye magyarságát, hallgassa meg a hívó szót és sürgősen jelentkezzenek minél nagyobb számban azok, akiknek módjukban áll gyermekeket kitéltetni.

Jelentkezni lehet egész nap a MNSz kolozsmegeyi szervezetének Farkas-utca 7 szám alatti székházában. Jelentkezéskor a következő adatokat kell be- küldeni: 1. Családjó neve, 2. Foglalkozása, 3. Pontos lakcíme, 4. Milyen anyanyelvű gyermekeket óhajt, 5. Fjút vagy lányt, 6. Hány évest (6—14), 7. Ruhával is ellátja-e, vagy csak élelemmel, 8. Különösebb kívánsága van-e a családnak (például csak november 1-től vál- tal).

Leváltották Nitu urat, aki megtiltotta a banktisztviselőknek, hogy magyarul beszéljenek

NAGYVARAD. — Bihar megyében több helyről súlyos panaszok érkeztek a MNSz vezetőségéhez a vállalatok élére kinevezett CASBI-gondnokok munkája ellen. Ezek között a legsúlyosabb volt az a panasz, amely a Nagyvárad Takarékpénztár élére kinevezett Nitu Vasíljé aradi tanár ellen merült fel. Nitunak az volt az első igvékenysége, hogy bár az intézet magyar és tisztviselői is magyar nemzetiségűek, elrendelte, hogy a tisztviselők csak román nyelven végezhetik munkájukat, még a felekkel való érintkezést is. Odáig ment „szigoróban”, hogy még a

tisztviselők iróasztalait is átvezsgálta, vajjon nem rejtgetnek-e ott magyar nyelvű levelezést. A tisztviselőkkel egészen furesa bánásmódot honosított meg, semmibe sem vette jogukat és akik nem engedelmesskedtek parancsainak, azokat felmondással fenyegette meg.

De nem csak fenyegetőzött Nitu Vasíljé, hanem be is váltotta ígérését. Egyszerűen felmondott a bank hat tisztviselőjének, köztük Demetrioies Elek vezérigazgató- nak is. Azonban ez sem volt elegendő a gondnoknak, hanem megállapította, hogy a bank igazgatósága is törvénytelenül

működik, az összes igazgatósági tagokat elmozdította tisztükből és ő maga állította össze az új igazgatóságot a román bankok képviselőiből, így akarván a Nagyvárad Takarékpénztárt romanizálni.

A gondnok működése elleni panaszokat a MNSz felterjesztette illetékes helyre és kérte Nitu-nak leváltását. Tegnap megérkezett a döntés és ennek következtében a Nagyvárad Takarékpénztár élére Gaál Gábor nagyváradai kereskedőt, a MNSz intézőbizottságának tagját nevezték ki, akinek működése bizonyára orvosolni fogja a sérelmeket.

Gyergyóditró népe példát mutat Erdély magyarságának

Kurkó Gyárfás jelenlétében új közművelődési csarnokot avattak Ditróban a magyar egység teljes megvalósulását bizonyították be a székely nagyközség lakói

GYERGYÓDITRÓ. — (Küldött munkásokunktól.) Fehéren csillog a gyergyói me- tse. Hóharmat ütje meg. Ditró népe most felett közművelődési csarnokának felavatá- sára készül. Szentmise után, ami egybeesett a iskolajánítás Venti Sancéjával, a közmű- velődési csarnokhoz vonult a község lakosá- ra, a szomszéd községek küldöttségeivel együtt, mintegy négyezren. A tömeg zsu- bán megöltötte a csarnok udvarát. A négyülése szélesedett ünnep jelentősé- gére emelte az a tény, hogy azon megjelent Kurkó Gyárfás, a MNSz országos elnöke, Csik megye képviselője, valamint Kacsá Márton, az új csiki megyefőnök és a köz- ség teljes számos vezetője.

A magyar egység itt tökéletesen megvált. S ebben az egységes tapraállásban ott vannak az erdő és fűrészgépi munkások éppen úgy, mint a gazdák, értelmiségiek és az egyház képviselői. Így történetelt meg, hogy rövid idő alatt kajakában, az egész község részvételével felépült a közművel-ődési csarnok szabadteri színpaddal és hajta- mas fedett teremmel.

A demokratikus népi egység ditrói meg- valósulása követendő példaképp kell álljon minden erdélyi magyar község előtt.

Az elvégzett munka eredményei

A közművelődési csarnok felavatását dr. Lőrincz József plébános, a MNSz helyi szer- vezetének kulturálisbizottsági elnöke végezte, majd Sillódi Klári virágcsokorral és versel köszöntötte Kurkó Gyárfást. Csikby Sándor földműves, a MNSz helyi elnöke az országos elnököt és az egybegyűjtöket, Bajkó István főjegyző a közigazgatási vendégeket üdvö- zölte. Ezután került sor a MNSz különböző szakosztályainak beszámolójára.

Dr. Lőrincz József plébános a kulturális bizottság működéséről számolt be.

Lőrincz — a közművelődési bizottság ren- dezésében minden vasárnap és ünnepnapon kulturálfutásokat és népiünnepélyeket ren- deztek és az előadások az építő demokrácia jegyében fejtették az élet minden területét. Az előadók a helybeli tanítók és tanárok, értelmiségiek foglalkozásuk és a román kato- nikus gimnázium növendékeiből kerültek ki. A gazdasági, politikai és tudományos előadá- sok mellett nem hanyagolták el a népi tán- cokat és néphajadák művelését sem, s egy év alatt közel husz színdarabot mutattak be, köztük a „Ludas Matyi”-t parádés előadás- ban. A román nyelvkurzus mellett szabad- egyetemi előadások szolgálták a népművelést.

„A Groza-kormánynak és a MNSz-nek köszönhetjük”...

Dr. Gaál Endre a gazdasági helyzetről és a Népvédelem nagy szociális munkájáról szó- lott be, majd Bajkó Ignác, a MNSz szer- vezetbizottságának elnöke a népi egység megvalósulásának módját emlegette. Szá- valt azzal fejezte be, hogy ha a magyarság kihasználja a választási lehetőségeket, akkor méltó képviselők kap. Küllő Sándor ifjusági elnök az ifjusági akcióról, László István községi főbíró a gazdasági helyzetről

számolt be. Bejelentette, hogy a község el- jektését biztosították, már október 1-ig telje- stítik a beszolgáltatásokat is és ebben nagy segítségére volt a községnek Nyiszli Béla főszolgabíró. Bajkó Mihály MNSz tit- kár előterjesztései után Rántz Károlyné szó- lott Ditró asszonyaihoz és jeányaihoz. Nyiszli Béla főszolgabíró a választási küzdelmek je- lentőségére hívta fel a figyelmet, majd Fe- rencz Imre aispán ismertette a kül. és bel- politikai helyzetet. Megállapította, hogy ha ma itt szabadon összejehetünk, azt a Groza-kormányunk és a MNSz-nek köszönhetjük. Kacsá Márton megyefőnök a lakosság se- gítségét kérte munkájához, kifejtve, hogy csak a közös munka és közös segítség hoz- hat eredményeket.

— Mint Csik megye főnöke és a kormány megbízottja — mondotta Kacsá Márton —, biztosíthatom a lakosságot arról, hogy kor- mányunk mindent megtesz a szűrségűj- totta Székelyföld megsegítésére. Eljen a Ma- gyar Népi Szövetség! Eljen a Groza-kor- mány! — fejezte be beszédét a megyefőnök.

Utána Kurkó Gyárfás mondotta el nagy- jelentőségű beszédét, amelyet következő szá- munkban ismertettünk.

t. g.

Olcsón kapható
oított és
oítatlan **EMÉSZ**
cement, gipsz, hátrónypa-
pír, bányai cserép, téglá,
nád
Szécs, Rudolf-ut 54.

A hadifegyvek felszámolására
szeptember 28-án este 7 órai
kezdettel
Műsoros táncostélyt
rendez a kolozsári Magyar Se-
gélyező Bizottság a Farkas-utcai
helyiségében. Nagyszerű zenekar,
különö konyha biztosítja a jó szó-
rakozást. (Mindenki hozzon evő-
eszközét magával!) A közönség
támogatását szeretettel várja a
rendezés.

